

Pestprotocol Bs De Parel/ KC De Schatkist

Aanleiding

Dit pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Het is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken. Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol

1. Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag?

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: “Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.” Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, per maand of in ieder geval regelmatig. Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is dit: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

2. Preventief pestbeleid

Sinds het schooljaar 2019–2020 vervult Geertjan Grosfeld de rol van anti-pest coördinator. Signalen van pestgedrag worden bij hem aangegeven. Geertjan bekijkt in overleg met het zorgteam, directie, betrokken leerkracht en ouders wat er nodig is. Als basisschool hechten we er grote waarde aan dat er veel gedaan wordt aan het voorkomen van pestgedrag. Veiligheid en geborgenheid zijn belangrijke aspecten van onze school. Pas als kinderen met plezier naar school gaan en zich veilig voelen binnen de school, kun je samen verder bouwen aan een optimale leef- en leersituatie. De school wil dan ook een sociaal veilige omgeving bieden voor haar leerlingen. Naast structureel aandacht schenken aan onze kernwaarden, wordt er in ons lesprogramma structureel aandacht geschonken aan sociale veiligheid. Hiervoor gebruiken we de methode “Leefstijl”.

2.1 Leefstijl is een visie

Leefstijl is een programma om structureel en preventief te werken aan sociaal-emotionele vaardigheden op school. Onder sociale-emotionele vaardigheden valt: samen spelen, samenwerken, praten, luisteren, rekening houden met elkaar, zelfvertrouwen opdoen, gevoelens

uiten, omgaan met verschillen, conflicten oplossen en omgaan met groepsdruk. Ook komen media-educatie, gezondheidsvaardigheden en burgerschap aan bod. Allemaal essentiële basisvaardigheden die voor kinderen belangrijk zijn om goed te kunnen functioneren in de maatschappij.

Leefstijl begint en stopt niet bij de voordeur van de school

Leefstijl is een methode waardoor leerlingen zich bewust worden van waarden en normen. Onze school acht dit van groot belang voor de veiligheid van ieder kind. We werken aan deze bewustwording door samen met klasgenoten activiteiten en opdrachten te doen die het besef van 'goed met elkaar omgaan' versterken. Onze school richt zich met betrekking tot Leefstijl op het ervaringsgericht leren. Met behulp van Leefstijl stimuleren we onze leerlingen zich te ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen.

De uitgangspunten van Leefstijl, en daarmee van onze school:

- Een gezond, uitdagend én veilig schoolklimaat bevorderen
- Het hanteren van een preventieve aanpak
- Leren door doen: ervaringsgericht leren
- De sociaal-emotionele ontwikkeling is een proces en daarin kan je vaardiger worden.
- Positieve communicatie
- Oplossingsgericht werken
- Schoolbrede aanpak: iedereen participeert

2.2 Hoe Leefstijl werkt

Het leefstijlprogramma is opgebouwd uit de volgende zes thema's:

Thema 1: De groep? Dat zijn wij!

Thema 2: Praten en luisteren

Thema 3: Ken je dat gevoel?

Thema 4: Ik vertrouw op mij!

Thema 5: Allemaal anders, iedereen gelijk

Thema 6: Lekker gezond

Ieder thema bestaat uit vier lessen. In alle groepen wordt tegelijkertijd aan hetzelfde thema gewerkt waarbij in ieder leerjaar uiteraard andere accenten worden gelegd. Geen enkele leefstijlles is hetzelfde en ervaringsgericht leren staat voorop. Kinderen doen samen spelletjes (energizers genaamd), luisteren naar verhalen, spelen toneel, bespreken onderwerpen in groepjes of met de hele klas, en maken opdrachten van een werkblad.

Ouders worden middels de nieuwsbrief en Parro geïnformeerd over welke onderwerpen worden behandeld.

2.3 WisH: Weerbaarheidslessen in groep 6

Machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag komen in veel vormen voor: van pesten en agressieve bejegening tot mishandeling en seksueel misbruik. Kinderen zijn vaak het slachtoffer van dit soort gedrag. Ervaringen met machtsmisbruik, bijvoorbeeld pesten en grensoverschrijdend gedrag grijpen diep in, in het leven van een kind. De hulpverlening kan zich richten op de nazorg, om deze kinderen te helpen moeilijkheden in de toekomst te voorkomen of ze helpen met verwerken wat ze hebben meegemaakt.

Wij willen met het programma WisH ons vooral richten op de preventie in het basisonderwijs. WisH is de afkorting voor Weerbaarheidstraining in 's-Hertogenbosch. Weerbaarheid is net als alle andere vaardigheden, aan te leren, te oefenen en te verbeteren. Dit programma wil alle kinderen een basis meegeven waarin zij ontdekken dat hun vrijheid, de mogelijkheid om jezelf te zijn, de moeite van het verdedigen waard is maar dat ook de vrijheid van de ander gerespecteerd dient te worden.

Het preventieve programma van WisH is voor leerlingen uit groep 6 ontwikkeld. Kinderen leren door kopiëren. De trainer en leerkracht hebben een voorbeeldfunctie voor gewenst sociaal gedrag. Leerlingen kunnen zo in een veilige omgeving de sociale vaardigheden al spelend verwerven. Leerlingen oefenen vaardigheden in o.a. rollenspellen die het liefst uit het leven gegrepen zijn.

Ongeacht of een leerling goed is in rekenen of taal; het kind kan leren om zich competent te voelen en om grenzen aan te geven en te respecteren. Aandacht voor pesten, groepsdruk en het leren omgaan met autoriteit en regels kan een bijdrage leveren aan het voorkomen van bijvoorbeeld, agressie op onze sportvelden. WisH heeft dus een maatschappelijk belang, werkt aan burgerschapsvorming.

De kracht van WisH is de intensieve samenwerking tussen de externe trainers, de eigen groepsleerkracht en de interne trainers van de school. De eigen groepsleerkracht geeft wekelijks les aan de gehele groep. De WisH trainers geven één keer per week een praktijkles, waarbij er een jongensgroep en meidengroep is. Voor aanvang van de training wordt er een ouderbijeenkomst georganiseerd. De laatste bijeenkomst is een afsluiting van de training waarbij de aanwezigheid van de ouders op prijs wordt gesteld. In de groepen 7 en 8 worden activiteiten vanuit WisH herhaald, zodat geleerde vaardigheden gewaarborgd worden.

2.3 Het klimaat van de school

Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Wij stellen daarom een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. Juist regelmaat geeft het kind kansen. Daarom hanteren we binnen onze school de volgende afspraken in alle groepen en spreken die met de leerlingen door en af. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de leerlingen. We proberen pesten te voorkomen door overleg met de kinderen en het opstellen van gezamenlijke regels.

Deze zijn:

- Als iemand zegt “stoppen”, dan stop je.
- Je doet niet iets bij een ander, wat je zelf ook niet leuk vindt.
- We noemen elkaar bij de naam en gebruiken geen scheldwoorden.
- Je houdt je handen en voeten thuis.
- Roep de hulp in van de juf of meester.
- Vertellen, dat iemand wordt gepest, doe je zo snel mogelijk en is geen klikken.
- Iedereen mag iedereen aanspreken op pestgedrag.

In iedere groep worden er aan het begin van het schooljaar afspraken gemaakt met de kinderen en worden de kernwaarden herhaald. Werken aan een fijne groepssfeer staat centraal. In iedere groep wordt wekelijks een half uur besteed aan het bespreken en bespreekbaar maken van ongewenst gedrag van jezelf of van anderen. Indien pestgedrag niet ter sprake is, werkt de groep deze tijd aan andere aspecten van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

3. Indien er toch sprake is van pestgedrag?

We moeten samen alert zijn op pestgedrag, dus ook de andere ouder, de andere leerkracht en je schoolgenootje op het plein of in de gang. Als er pestgedrag gesignaleerd wordt gaat het volgende procedure in werking.

Stappenplan anti-pestprotocol

Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk kan

de leerkracht de ib-er op de hoogte stellen. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van beschikbare methoden. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Binnen één week vindt eerste evaluatie plaats. Leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3

In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt teruggekoppeld naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4

Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen? Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken. Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan. Leerkracht overlegt met het interne zorgteam, de directie wordt hierbij betrokken. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan het zorgteam. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen. Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid, Samenwerkingsverband PO en/of ZAT ingeschakeld kan worden.

Opmerkingen:

- a) Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in de klassenmap.
- b) Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen

Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6 Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid of het interne zorgteam. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig. Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

4. Grensoverschrijdend gedrag

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. “Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?”

Wangedrag kan zich op verschillende manier manifesteren:

*Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.

*Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.

*Materieel: stelen, onder kladden, verstoppert van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lekprikken.

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben. “Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en.... moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer.” In dat geval wordt terplekke contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling. Dit is een eerste verwijdering.

4.1 Stappenplan grensoverschrijdend gedrag:

1. Directie of zorgcoördinator of ander persoon op school die vanuit “de lijn” (=hiërarchie) inschakelen om te ondersteunen en bij te staan.
2. Contact opnemen met de ouder(s) van dit kind. Proberen ter plekke telefonisch of door middel van directe afspraak met de ouders te overleggen hoe nu verder te handelen. In contact met de ouders wordt verteld wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind (Ja of Nee), ondersteunen. –
3. Zolang de ouders niet op school zijn geweest, wordt de leerling de toegang tot de klas ontzegd. Kern van deze laatste aanpak is de groep én de leerling beschermen tegen escalatie en voorkomen van precedentwerking (“Dit is kennelijk normaal gedrag”). Directie beslist in overeenstemming met betrokkenen, ouders en leerkracht over eventuele schorsing van pester van maximaal vijf dagen. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijdering procedure voor de pester(s) in gang kan worden

gezet.